

Bergs kyrka

Ny textilförvaring

Antikvarisk rapport

Bergs prästgård 2:1
Bergs socken
Hallstahammars kommun
Västmanland

Helén Sjökvist

Bergs kyrka

Ny textilförvaring

Antikvarisk rapport

Bergs prästgård 2:1
Bergs socken
Hallstahammars kommun
Västmanland

Helén Sjökvist

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2012

Omslagsfoto: Bergs kyrka illustrerad på avmätning från 1808.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISBN: 978-91-7453-130-5

Tryck: Västerås 2012.

Innehåll

Inledning.....	5
Bakgrund	5
Genomförande	5
Referenser.....	9
Kart- och arkivmaterial	9
Otryckta källor.....	9
Tekniska och administrativa uppgifter	9

Figur 1. Kyrkans läge, markerat med en ring. Utdrag ur Gröna kartan. Skala 1:50 000.

Inledning

Under 2011 har Bergs kyrka försetts med en ny textilförvaringsmöbel. Tillstånd gavs av Länsstyrelsen med diarienummer 433-09665-2009. Stiftelsen Kulturmiljövård har medverkat som antikvarier på uppdrag av Hallstahammars kyrkliga samfällighet.

Bakgrund

Sannolikt är Bergs kyrka uppförd omkring år 1300.¹ Sakristian kan vara ursprunglig, eller möjligen ha tillkommit i slutet av 1400-talet. Senaste större yttre renovering skedde 1978, då yttertaketets 110 år gamla järnplåtar ersattes med nuvarande kopparplåt. Fasaderna putsades och kalkavfärgades ljusare grå än förut. Klockstapeln sydväst om kyrkan har sin nuvarande form alltsedan en genomgripande ombyggnad 1842. Då inkläddes den med locklistpanel som tjärströks. Överst byggdes ett valmat tak med vitmålade ljudluckor som frontespiser – förut fanns en hög 1600-talsspira.

Läktaren har kvar ett gammalt trägolv bestående av kilsågade bräder med smidd spik. På läktarens norra sida återfinns det kvarstående delarna av de bänkkvarter som tillkom 1857.² Övriga delar togs bort redan i samband med att en ny orgel tillkom 1876. Orgelverket är försett med en nyklassicistisk fasad vilken målats ljusgrå och smyckats med förgyllda bildhuggeriarbeten.

Genomförande

Den nya textilförvaringsmöbeln har tillverkats av Västerås möbelhantverk och är placerad på orgelläktaren. Skåpet är inrett med 15 lådor för liggande förvaring.

Stommen är tillverkad av massiv furu och furulamell bortsett från bakstycket som är tillverkat av björkplywood. Lådor är tillverkade av massiv furu och furulamell. För att träets emissioner skall vara så låga som möjligt har, såväl det trä som den plywood som använts i möbeln, lagrats under minst ett år. På så sätt har de ämnen i trä, som kan vara negativa för textiliernas bevarande, i stor utsträckning hunnit försvinna.

Invändigt är möbeln obehandlad och försedd med plywoodskivor som klätts med linneväv.

Förvaringsmöbeln har målats utvändigt med linoljefärg i en kulör som anpassats efter orgeln.

Under skåpet finns sex hjul vilket gör skåpet flyttbart uppe på läktaren.

---

¹ Hammarskiöld 2005.

² Hammarskiöld 2005.

Figur 2. Läktarens södra del före placeringen av textilförvaringskåpet. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 3. Textilförvaringen sedd snett framifrån.

Figur 4. Textilförvaringens baksida med ventilationshål. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 5. Ventilationshål. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 6. Svenska kyrkans vapen inskuret i trä. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 7. Lådor på skenor. Foto: Helén Sjökvist.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Lantmäteristyrerelsens arkiv akt T5-19:1. Bergs prästgård. Avmätning 1808.

Otryckta källor

Hammarskiöld, Rolf. 2005. *Karaktisering av Bergs kyrka*. Västerås stift.

Tekniska och administrativa uppgifter

Stiftelsen Kulturmiljövård projektnr:	11052
Länsstyrelsen dnr:	433-09665-2009
Fastighetsbeteckning:	Bergs prästgård 2:1
Landskap:	Västmanland
Län:	Västmanlands län
Socken:	Berg
Kommun:	Hallstahammar
Ägare-beställare:	Hallstahammars kyrkliga samfällighet
Entreprenör:	Västerås möbelhantverk Lillhärad 725 93 Västerås
Antikvarisk medverkan:	Stiftelsen Kulturmiljövård Helén Sjökvist Stora gatan 41 722 12 Västerås